

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

ISU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Spalio-October 21 d., 1975 m.

Kaina 15c

246

KINIJA ISPĖJO KISINGERI DĖL RUSIJOS

362,000 MAROKIEČIŲ YRA PASIRUOŠĘ ŽYGIUOTI Į ISPANŲ SACHARĄ

Kad ir neginkluotų marokiečių, ispanai nėra pasiruošę jų įsileisti į Sacharą

RABATAS, Marokas. — Karaliui Hasanui II-jam paskelbus beginklių marokiečių žygį į ispanų valdomą Sacharą, atsirado žymiai daugiau savanorių, negu pats karalius manė.

Jis buvo apskaičiavęs, kad atsisiras apie pusketvirtą šimto tūkstančių, bet į porą dienų prisiradę 362,000 marokiečių, norinčių žygiuoti į ispanų valdomą Sacharą.

Karalius Hasana pasižadėjo žygininkus nugabent 50 mylių prie ispanų Sacharos ir paleisti. Kaip marokiečiai pasieks sieną, jau jų, ne karaliaus reikalas.

Turės patys apsirūpinti vandeniu

50 mylių kelione iki ispanų Sacharos turės apsirūpinti kiekvienas žygiuoti į ispanų Sacharą savanoris. Karščio metu labai svarbus vanduo. Kiekvienas žygiuotojas turės turėti savo maištą ir vandenį. Jeigu jam pavyktų peržengti sieną, tai vis viena ir kitoje sienos pusėje jam tekėtų gėrai žygiuoti, nes artimiausias miestelis yra 45 mylių atstumu.

Prašo atsiųsti tarptautinį stebėtoją

MADRIDAS, Ispanija. — Ispanijos vyriausybė kreipėsi į Jungtines Tautas, prašydama siųsti kelis stebėtojus į ispanų Sacharos pasienį. Ispanijos vyriausybė yra įsitikinusi, kad Maroko karalius Hasanas II-sis nori išprovokuoti incidentą Sacharos pasienyje ir iššaukti tarptautinį konfliktą visai be jokio pagrindo.

Nušautas civilinės gvardijos karys

Ispanijos vyriausybė yra susirūpinusi pačioje Ispanijoje prasidėjusiais neramumais. Netoli prancūzų pasienio, bet dar ispanų laikomoje vakarų teritorijoje, Zaraus miestelyje, buvo nušautas civilinės gvardijos karys Manuel Lopez Trivino.

Užvakar, visai prie sienos, dviem civilinės gvardijos kariams einant kairia Bidasos upės puse, buvo paleisti į civilinės gvardijos karių keli šūviai. Vienas karys buvo lengvai sužeistas. Gen. Frankui įsakius sušaudyti du jaunos vaskus, gynybės jai neteko 9 civilinės gvardijos kariai. Vyriausybė rengiasi imtis priemonių teroro veiksmams sustabdyti visame krašte.

Ispanijos užsienio ministras kreipėsi į saugumo tarnybą, prašydamas skirti stebėtojus į ispanų Sacharos pasienį, kad vėliau neišsivystytų naujas konfliktas. Ispanų valdžia neieško, kad ir beginkliams marokiečiams, veržtis į savo teritorijas.

IŠ VISO PASAULIO

CHICAGO. — Per praėjusį savaitgalį Chicagoje įvyko šešios automobilių nelaimės, kuriose žuvo septyni žmonės.

INDIANAPOLIS, Indiana. — Senatorius Birch Bayh savo kalboje automobilių darbininkų unijos susirinkime Ottawa, Ill., pareiškė, kad jis kandidatuos prezidento rinkimuose.

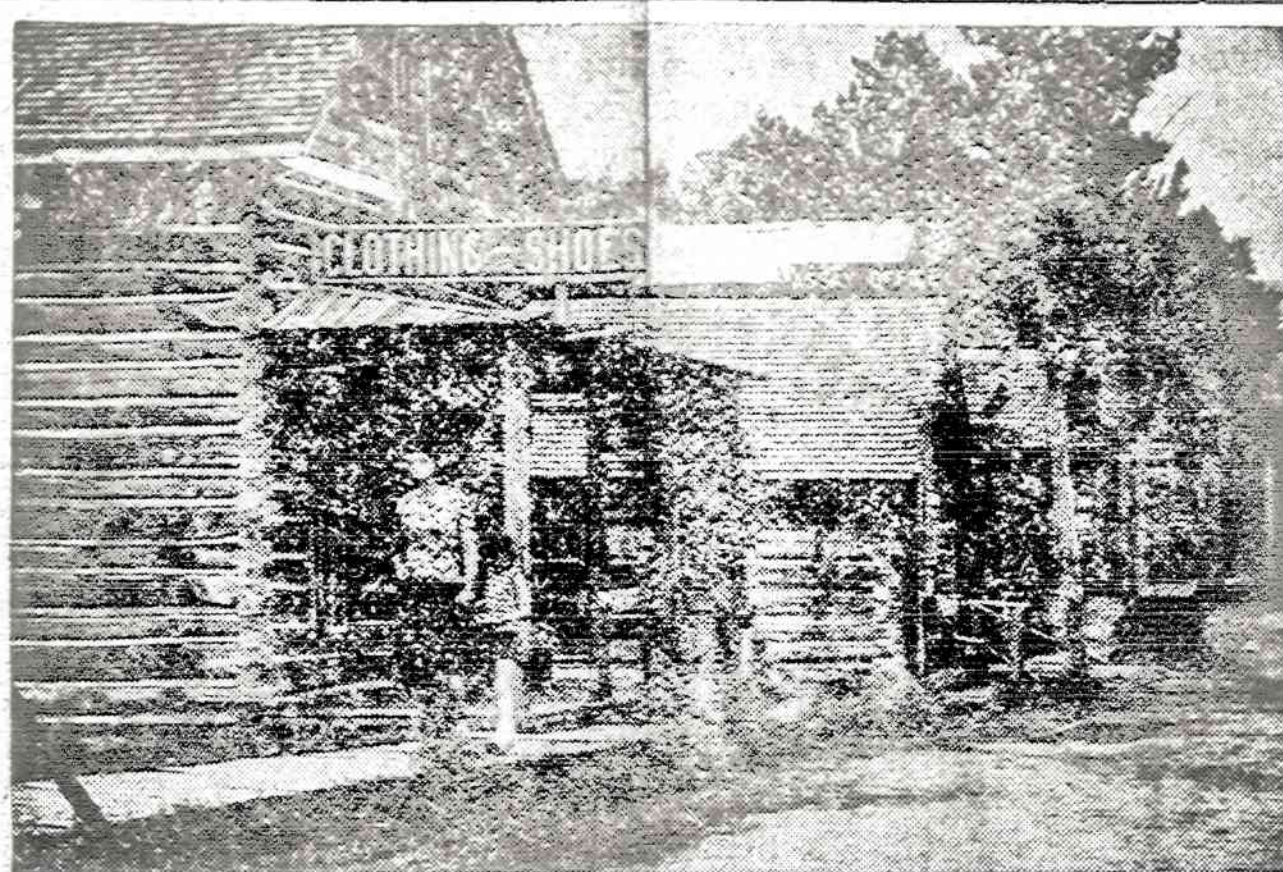
MEKSIKOS MIESTAS. — Jauni Jungtinių Valstijų sportininkai plaukimo dekatlone laimėjo 10 aukso medalių ir pirmąją vietą su 47 medaliais. Kuba sekė antrąją vietą su 32 medaliais.

PHOENIX, Ariz. Prieš pradėdant remontą nusašinus Grand Canal, netekusius vandens ir maisto vandeninės žiurkės (muskratas) dideliais skaičiais atsikėlė į Phoenix priemiestius, sukeldamos nemažą rūpestį gyventojams. Tų žiurkių kailiai yra naudojami kailiniams. Inžinieriai ramina, kad baigus remontą ir kanalą vėl pripildžius vandeniu, žiurkės savo noru grįš į savą natūraliąsias gyvenvietes prie kanalo.

BOGOTA, Kolumbija. — Valdžia pagriežtino kovą su narkotikų kontrobandistais, kurių su draudimas ligišiolinėmis priemonėmis pasirodė visiškai nebeįmanoma. Kovos su narkotikų šmugleriais pagriežtinta po to, kai Kolumbijos prezidentas Alfonso Lopez grįžo iš Jungtinių Valstijų, kur turėjo tuo reikalu pasikalbėti su prezidentu Fordu. Kolumbija išsiuntė į Jungtines Valstijas kelis aukštesnius policijos valdininkus "karui" su kontrabanda reikalingų naujų priemonių įsigyti. Šiemet Kolumbija suėmė 1,065 narkotikų kontrabandininkus, iš jų 136 svetimšalius (beveik visi amerikiečiai).

Prasideda dvejų SLA narių teismas

LOS ANGELES. — Dvejų SLA (Symbionese Liberation Army) gaujos narių Joseph Remiro ir Russell Little teismas, kuriame visa teismo kamera padaryta "neperšaukama" ir nuo bombų apsaugota. Remiro ir Little jau buvo nuteisti už žmogžudystę, dabar kaltinami naujais pasikėsimais nužudyti ir sprogtamos medžiagos pasavyje. Jie du šiuo metu pradžioje buvo nuteisti visam amžiui kalėjimo už Oaklando mokyklų superintendente Marcus Foster nušovimą. Jie du, kaip SLA nariai yra artimi su Patricijos Hearst pagrobikų pora — William ir Emily Harris.

Montanos valstijoje, Virginia City miestelyje dar tebestovi senos krautuvės ir mediniai šaligatviai, kuriais savo laikų vaikščiojo ilgaukiai batus dėvėjusios moterys. Prie gatvių stulpų būdavo priraišyti arkliai, kol atvykę fermeriai apsipirkdavo ir išgerdavo. Dabar į Virginia City retas amerikietis užsuka, nes ten nieko įdomaus neranda. Be to, istorikai ir praeitimi besidomintieji novelių rašytojai jau pakankamai prirašė apie šį aukso kasimo metu atsiradusį miestelį.

SOVIETŲ SĄJUNGOS DERLIUS ŠIEMET 40 IKI 45 MILIJONŲ TONŲ MAŽESNIS

Grūdus ir pašarą sovietai slapta perka kiek tik gauna

MASKVA. — Po to, kai prezidentas Fordas praėjusią vasarą grūdų pardavimui sovietams paskelbė embargo, sovietai pradėjo slapta įvairius milijonais tonų pirkti kituose kraštuose, kur tik gauna.

Nors pirkimą patys sovietai labai slepia, bet tiek jau žinoma, kad jie paslapčiomis užpildo tarp 5 ir 8 milijonų tonų kviečių, kukuruzo ir sojos pupelių. Vietai Sovietų Sąjungai šiemet pirkusi apie 16 milijonų tonų, iš jų 10.2 milijonų tonų Jungtinėse Valstijose, nors kitais metais sovietai pasiryžę pirkti ar jau nupirkę maistinių grūdų apie 23.7 milijonus tonų.

Per šešias liepos mėnesio dienas sovietų rusai iš JAV-bių spėjo nupirkti 9.8 milijonus metrinių tonų kornų (kukuruzos), kviečių ir miežių. Toks didelis ir staigus pardavimas buvo paskatą rusams atnaujinti kai tik bus pasirašyta ilgalaikė prekybos sutartis su Sovietų Sąjunga. Dabargi slapta grūdų ir pašaro supirkėjas įneša nepastovumą ir netikrumą viso pasaulio rinkose. JAV Agrikultūros departamentu nuomone, Maskva iš nežinomų versmų pirkto slapta apie 4, iki 5 milijonų tonų.

Grūdų pirkimai praėjusią savaitę skelbė, kad Sovietai pirkė Ispanijoje 100,000 tonų miežių, Rumunijoje 400,000 tonų kviečių, Brazilijoje 400,000 tonų kukuruzos ir nuo 500,000 iki milijono tonų sėjos pupelių ir Argentinijoje 400,000 tonų kukuruzos. Sovietų Sąjungos derlius šiemet krito 40 milijonų iki 45 milijonų tonų žemiau negu buvo užplanuota.

Henry Kisingeris šeštadienį praleido Japonijoje, besikalbėdamas su įtakingesniais politikais, o sekmadienį jis jau nusileido Pekiną, kad pirmadienio rytą galėtų pasitarti su Kinijos valdovais. Jam rūpi pietų Korėjos, Filipinų salų ir kitų Azijos teritorijų saugumas. Šeštadienio vakare Kisingeris jau planuoja būti Washingtonė.

Britanija prisibjo nuosavo Watergate

LONDONAS. — Britų ministro pirmininko Harold Wilsono viešas pareiškimas, kad jis pats pergyveno aštuonis kartus į Watergate panašius praeitais metais išlaužimus, sukėlė rimtą susirūpinimą valstybės saugumu. "Buvo ne vienas, bet aštuoni įsilaužimai, kuriuos policija dabar tiria", pasakė Wilson. Wilsono ofisas 10 Downing st. pradėjo tytylės, pagaliau pranešė, kad "per kelerių metų laikotarpį buvo padaryti keli įsilaužimai į kambarius, kuriuose laikomi Wilsono privatus dokumentai. Tai, žinoma, nėra įtarimas, kad žurnalistas būtų tuose įsilaužimuose dalyvavęs", pasakė Wilsonas.

Tokį posakį pats Wilsonas padaręs pernai rugsėjo mėnesį įvykusių rinkimų kampanijos metu, esą "pulkai" žurnalistas sarioja po kraštą ieškodami medžiagos kad galėtų šmeižti ir teršti Darbo partiją.

BUENOS AIRES. — Saugumo policija susekė 40 mylių nuo Buenos Aires Argentinos kairiųjų partizanų Montonero slėptuvę, kurią paimti turėjo kovoti per 8 valandas. Pagaliau kova baigėsi, kai dinamitu visas namas buvo susprogdintas.

Roderick Hills buvo prezidento Fordo Baltųjų Rūmų patarėjas. Jis visa savo gyvenimą buvo valstybės tarnautas, teikęs patarimus aukščiausiems pareigūnams. Šiomis dienomis prezidentas Fordas paskyrė jį vertybinių popierių ir piniginių mainų komisijos pirmininku. Jo žmona Clara Hills yra paskirta Namų statybos ir miestų plėtimo komisijos sekretore.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Dr. Vytautas Balčiūnas išrinktas Registratos Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos pirmininku. Birutei Kemežaitėi atsisakė, laikinai pirmininko pareigas ėjo K. Pocius. Dr. Balčiūnas, praėjusį penktadienį padėkojęs už pasitikėjimą, tuojau davė instrukcijas kiekvienam valdybos nariui įvairiems darbams atlikti.

Danai patyrė, kad sovietų valdžia rengiasi išsiųsti Andriejų Sacharovą į užsienį, kaip savo laikui išsiuntę rašytoją Aleksandrą Solženicyną. Sovietų valdžiai nepatogu aiškintis dėl Nobelio taikos premijos paskyrimo sovietų mokslininkui Sacharovui.

Ispanijos valstybės galva turi sunkią slogą. Oficialiai paskelbta, kad jis nesitars su karo vadais, kaip jis tai darė kiekvieną antradienį, o trečiadienį nesikalbės su civiliais visuomenės veikėjais ir kabineto nariais. Be slogos, gen. Franko kankina ir kraujų apytakos sutrikimai.

Sekmadienio vakare Beirute vėl pradėjo tarškėti kulkosvaidžiai, 8 žmonės buvo užmušti, o pirmadienio rytą palestiniečiai užmušė dar keturis nieko nekalčius miesto gyventojus. Valdžios išgauti susitarimai neveikia, nes mahometonai nenori atiduoti ginklų.

Pirmadienį dar keturi Amerikos aliejaus versmų specialistai pasiekė Izraelio dar laikomas Abu Randels aliejaus versmes.

BEIRUTAS, Libanas. — Sekmadienį vakarop po ramiai praėjusios dienos, vėl įvairiose miestų vietose pradėjo tarškėti šūviai. Du asmenys nušauti ir 10 sužeista. "Karas" tarp dešiniųjų krikščionių ir kairiųjų mahometonų iki šiol kaštavo 580 užmuštų ir 1,350 sužeistų.

DETENTES POLITIKA GALI BŪTI ŽALINGA PAČIAI AMERIKAI

Dideliame bankete Kisingeriui pagerbti buvo aptarti abiejų valstybių santykiai

PEKINAS, Kinija. — Kinijos vicepremjeras Teng Hsiaopingas didžiojoje Liaudies salėje suruošė nepaprastai didelį banketą atvykusiam valstybės sekretoriui Henry Kisingeriui pagerbti. Salėje buvo aukšti dabartinės Kinijos valdžios pareigūnai, Amerikos diplomatai su patarėjais ir didelė daugybė kiniečių, gyvenusių Amerikoje ir pažįstančių amerikiečių naudojamus demokratinius metodus valstybės reikalams tvarkyti.

Prancūzai plės prekybą su Rusija

PARYŽIUS, Prancūzija. — Iš Maskvos grįžęs prezidentas Valery Giscard d'Estaing pareiškė viltį padidinti prekybą su Sovietų Sąjunga. Prezidentas tarėsi su Brežnevu ir sovietų valdžios prekybos ministerijoje dirbančiais pirkliais. Jam rusai prižadėjo padidinti dabartinę prekybą bent 60%. Prezidentas susitarė su Maskva dėl sovietų gazolino. Prezidentas paneigė gandus, kad Brežnevas jo nepriėmęs dėl ligos. Jis turėjęs kitų priežasčių.

Ir bekonas gali sukelti vėžio ligą

Kaltinamas mėsos prezervatyvas

WASHINGTONAS. — Agrikultūros departamentas planuoja priversti bekoną augintojus iš plačiausiai pusryčiams vartojamo bekonos pašalinti "vaistą", vadinamą sodium nitrite arba visiškai uždrausti parduoti bekoną toki, kaip jis yra paruošiamas pardavimui.

Dr. Donald Houston, JAV Agrikultūros departamento mėsos ir paukščių inspekcijos diviziono administratoriaus asistentas, su grupe kitų ekspertų per 18 mėnesių tyrė kaip mėsos paruošai vartojami "pagerinimai" atsiliepią į vartotojų sveikatą. Chemikalus sodium nitrate, plačiausiai vartojamas kaip mėsos ypač bekonos prezervatyvas, teikia mėsai "pajauinančią" švelnią rausvą spalvą ir apsaugo mėsą nuo gedimo, taip pat apsaugo mėsą nuo apskretimo mirtinai nuodingu botulizmu. Sodium nitrate plačiausiai naudojamas kaip prezervatyvas kumpių, bologna dešrų ir "karštų šuniukų" (hot dogs) paruošai. Dabar Dr. D. Houston ekspertų grupė nustatė, kad sodium nitrate (natrium nitricum) jungiasi su kitais chemikalais ir pagamina naują chemikalą, vadinamą nitrosamines, pripažintą esant ypač veikliu vėžio sukėlėju. Reikšminga tai, kad bekonos sodium nitrate gamina daugiau nitrosaminų negu bet kurioje kitoje mėsos rūšyje.

Amerikos Mėsos Institutas pranešė, kad federalinėje priežiūroje 1974 metais buvo pagaminta 1.4 milijono svarų supiaustytos bekonos ir kad tais metais amerikiečiai suvartojo valstijos inspektuoto bekonos 1. bilijono svarų. Išskiriant bekoną, kitose mėsos rūšyse nitrosaminų nerasta, pasakė Dr. Houston.

JAV daro didelę klaidą, stiprindama detentes politiką ir pasitikėdama dabartiniais Sovietų Sąjungos vadovais, — pareiškė užsienio ministeris. — Detentes politika gali būti žalinga ne tik pasaulio taikai, bet ir pačiai Amerikai. Detentes politika veda prie dar didesnio karo, — nustebejo Kinijos ministras. — Nėra jokio pagrindo tikėti, kad detentes pasiekė naują savo vystymosi stadiją, — pareiškė kinietis. — Tuo tarpu naujo pasaulinio karo pavojus kasdien vis didėja.

Sekretorius Kisingeris aiškino ir teigiamai vertino dabartinę detentę. Jis pripažino, kad iki šio metu dar nepavyko susitarti dėl atomo ginklų kontrolės, bet vis dėlto tuo reikalu vedami pasitarimai, daromi kompromisai ir yra viltys susitarti. Jeigu nepavyktų susitarti, tai mažiausiai lauktu momentu galėtų prasidėti naujas karas, kurio pirmomis dienomis būtų išžudyti milijonai žmonių.

Kisingeris kiniečius nustebino keliais kinietiškais sakiniiais. Visi žino, žino, kad dabartinis valstybės sekretorius laisvai kalba vokiškai, prancūziškai ir angliškai. Be to, jis susikalba keilomis kitomis kalbomis. Kinietis kai jis pasakė, kad nesunku suruošti banketą, bet labai sunku būti geru banketo šeimininku. Salėje buvo kiniečiai labai atidžiai klausė kiekvieną Kisingerio pasakytą žodį. Kiniečiai yra mandagūs ir moka klausyti. Jie džiaugėsi, kad valstybės sekretorius atvyko į Pekiną.

Kiekviena valstybė privalo vesti tokią politiką, kuri prie to meto sąlygų jai yra tinkamiausia, o pareiškė sekretorius. — JAV neieško kitiems primesti savo begemonijos, kaip jos visuomet sakydavo, bet JAV išvengs bereikalingos akistatos, kada galima išvengti pavojaus kitoms valstybėms. Vėsdami šią politiką, vadovausimės veiksmams ir tikrove, o ne kalbomis, — pasižymėjo sekretorius.

Sekretorius Kisingeris atvyko paruošti prezidentui Fordui kelionę į Kiniją ir suartinti abi valstybes.

Didžiausia Artimųjų Rytų taikos kliūtis yra palestiniečiai, leidę Arafatui jų vardu kalbėti. Egiptas ir libanas su tokiais palestiniečių atstovais nenori tartis.

Giedra, šilčiau.
Saulė teka 7:09, leidžiasi 6:04.

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

Kiekvienas esam savos sveikatos gerintojas, tik liaukimės nieko neveikę. Dešimteriopai dirbkime laimingesniai gyvenimui atsiekti. Mediciniškas raginimas

Aišku, daugiau ar mažiau įvairuodami viši trokštame taikos, ramybės ir pakankamam pragyvenimui lėšų, bet geros sveikatos

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

1737 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigų, tuojau knyga pasiūsime.

tai visi ... trauksime kro-
 didžiausios ir ko labiausiai. Mat,
 be sveikatos nėra malonus gy-
 venimas, tad niekais virsta ki-
 tos žmogui teikiama gėrybė.
 Žinoma, visi norime būti jaunas-
 — už tai dažomės, rūbais gra-
 namės ir kitaip dirbtinai save
 jauniname. Čia vieno svarbaus
 dalyko negalima pamiršti: be
 sveikatos nėra jaunystės, nors
 kad ir kažin kaip save jaunin-
 tum dirbtinomis priemonėmis.
 Už tai nustokime vien lopais sa-
 vo sveikatą tvarkyti. Kaip lopas
 ant nudėveto rūbo ne kokią nau-
 dą neša, taip ir nuvėdėtai sveika-
 tai maža ką padeda piliulė. Vi-
 sy pirma reikia nesudėvėti savo
 sveikatą peranksti. Tada svei-
 katos loppas bus vietoj ir tas
 lopas ilgiau laikys. Juk visi ži-
 nom, kad 65 metų žmogus gali
 būti taip guvus, kaip keturias-
 dešimtmetis, netgi dar išmin-
 tingesnis. Taigi, jei norime bū-
 ti jauni senatėje, turime būti
 sveiki. Šiandien medicina žino,
 kad jaunimas su senatviškumu
 derinas, tik mums reikia tą dē-
 rinimą savo gyvenimo dalimi pa-
 versti. Be skausmo ir be didelių
 nemalonių kiekvienas gali sa-
 vo gyvenimą palengvinti ir svei-
 katą pagerinti. Tik reikia atsi-
 sakyti nesveikų įpročių bei
 kenksmingų prietarų. Dabar
 žmogaus sveikatą medicina su-
 pranta kaip dangeriopą sveiku-
 mui, o ne kaip tik atspindį bū-
 vimo.

Ar ne tas pats darosi mūsu tarpe? Dabar mes politikuojaime, prezidentui elgsnā mēginame nurodyti, o nekultūringai Lietuvos praeiti mokiniams prista- tančio vadovėlio nesugebame iš- mesti iš savų mokyklų. Mat, mes dar perlaibi esame su blo- gizu susigiminavi — už tai nie-

Kai nustosime didelio noro žmoniškai gyventi, tą pačią dieną šuoliais senti pradėsime. Rūpestis daugiau žmonių pražudo, negu sunkus darbas. Dar niekas iki šiol nemirė nuo džiamsingų užsiėmimo — nuo artimųjų gerį nesąsčio darbo. Aprauduos kompanijų statistikos nurodo, kad ilgiausiai gyvena tie, kurie mažiausiai rūpinasi dėl mažmožių. Tu nę nepasakyk tūlaim visuomenišku negaluojančiam mūsiškiui — politikieriui, prekybininkui, šiaip darbininkui ar profesionalui tvarkytis — jis šoks

kaip įgeltas ir aiškinsis, kad jis — jo darbas yra geriausias apylinkeje. O vis tik mes turime iš-eiti prieš nusistovėjusį, visų priimtą blogį mūsų aplinkoje. Pirmieji kovoję prieš vergiją, prieš baudžiavą, prieš karus bu-vo apšaukti bepročiais. Linus Pauling, geriausias šiam krašte mokslininkas, Nobelio premijos pakartotinas laimėtojas, vitamino C naudos išskėlėjas ir kitų di-
džių darbų mokslui atlikęs rei-
kalauja, kas mes stotume prieš
nusistovėjusį — visų priimtą
blogį visa savo jėga ir prisilaiky-
tume teisybės ir būtume arčiau
gamtos. Nesvarbu, kad visur yra
blogis, mes turime savo vieto-
vėje kovoti su kiekvienu mūsų
gyvenimą trumpinančiu negeru-
mu. Yra šešios pagrindinės su-

Pasiskaityti. Linda Clark: Stay Young Longer. A Pyramid Book.

Betgi šiais moderniais laikais visi senieji posakiai bei taisyklės apverstos „kojomis į viršų“, tad ar nepradės kada nors tie visi ginklai kalbėti savąja kalba? Tegu JAV aiškina, kad jinai visus ginkluoja tikslu išlaikyti taikos pusiausvyrą. Reikia manyti, kad tas pačias sumetimais ir Maskvos dabartiniai „carai“ remiami. Gal manytų, jog tai grynai samsacija? Betgi sensacijos mokslo pasaulyje yra natūralus ir netgi, drįstu tvirtinti, teigiamas ir reikalingas reiškinys, tad ką besakyti apie paprastą, eilinį gyvenimą?

Vys. P.

ir progas, mizing, tiketai per

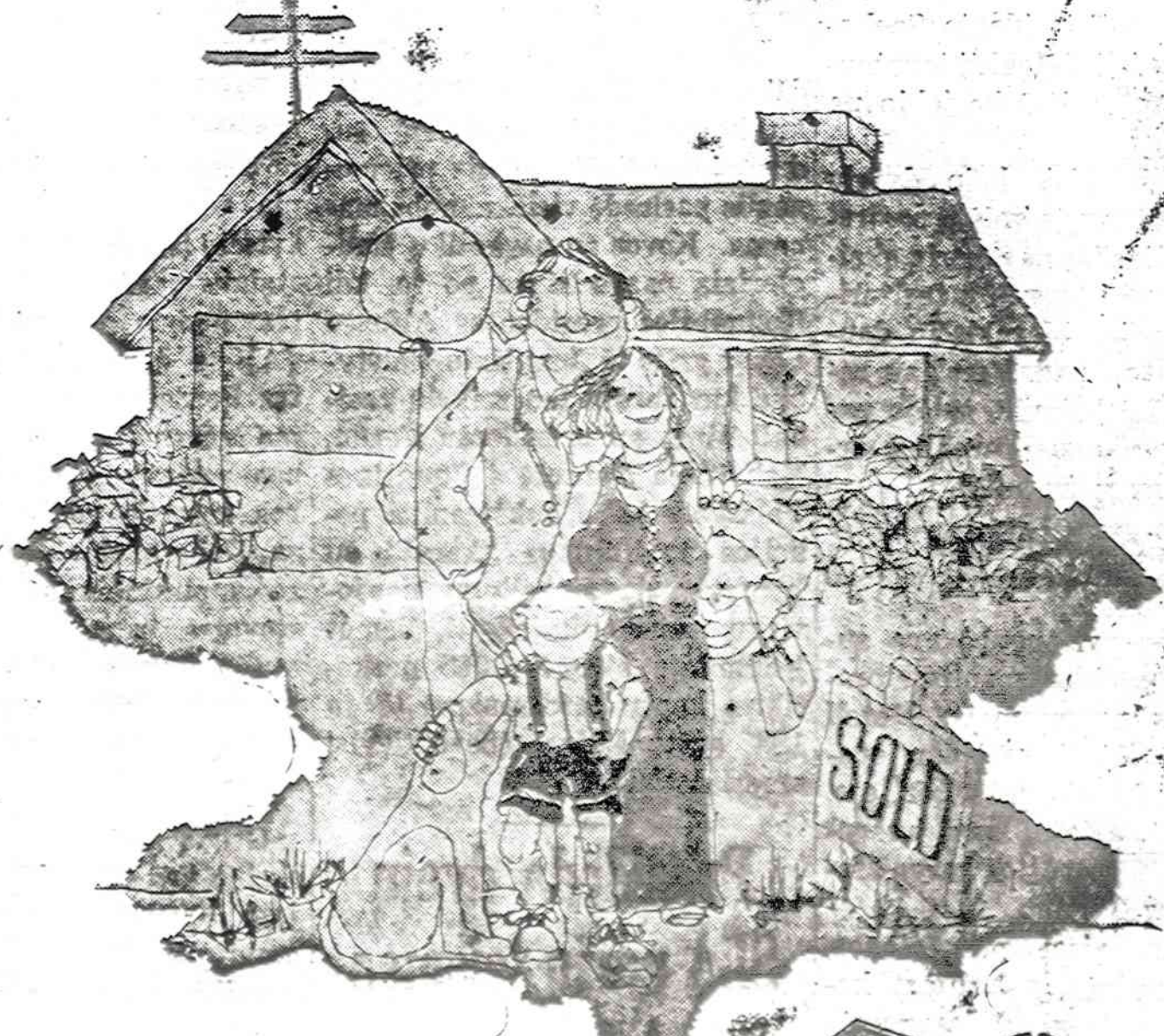
Canada

Prasome iskirpti ir prisiusti
su virš nurodytu
prenumeratos
mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

Bonds
are for saving up
for a down payment
on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

**Take
stock
in America**

Buy U.S. Savings Bonds

Chicago, Ill. 60608

PETR. TARULIS

MIKALOJUS KONSTANTINAS CIURLIONIS

Jo gimimo 100 metų jubiliejui. Biografijos duomenys.
Jo kūrybos momentų apybraižos.

(Tęsinys)

Brolienė kiek įsijėdusi, nutilo, ir tuo baigėsi iškilmingas pasitarimas. O Konstantinas atsisėdo prie pianino ir paskambino savo šposingą mažmožį: "Turėjo popas šunį"... Ar tai buvo gerai, ar blogai, ar brolis norėjo tuo pabrėžti, kad iškilmingas nuotaikas reikia pataupyti svarbesiems atvejams — nežinau. O gal jis norėjo mus pralinksminti ir išblaškyti...

Taigi, jau anksčiau girdėjom, kad Sofijos dėdė pralotus Jaru-laitis svajojo ją išleisti už dvarininko ar inžinieriaus ir patupdyti ją, "kaip žasele pūkų lizdele", kad nereikėtų kišti rankas į šaltą vandenį". O dabar galima paklausti, ar Sofija iš ankstyvesnių laikų nebuvo rengiama panašioms vedyboms? Gali būti, kad ji pati dabar jau nebuvo linkusi akiai pamėgdžioti savo dėdę, gal šiandien ji turėjo kitokių troškimų. Bet jos išauklėjimas ir pinigų ir kojinių kemšandis". Po to pabučiavo mamos ranką ir pasakė savo įprastą "negalau, susituokdama su Čiurlioniu".

Gerai atsimenu Kastuko prajuoką pasakytus žodžius: "Išivaizduoju namą už prekybos stovinė, ir pinigų ir kojinių kemšandis". Po to pabučiavo mamos ranką ir pasakė savo įprastą "negalau, susituokdama su Čiurlioniu".

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujieneose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.	
K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai iliustruota, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai iliustruota, 464 psl.	\$6.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas, Gražiai viršeliais, 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštasis viršelis.	\$5.00
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., iliustr. — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., iliustr. — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00.	\$2.00
Prof. S. Kalrys, LIETUVA BUDO, gražiai iliustruota, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUDO, 492 psl., minkštasis viršelis.	\$5.00
Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudžiuviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai	\$3.00
Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.	

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apakso medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebulius. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaižuose savojo juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujieneose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis, Valiūnėnė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLADI — LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anetolis Kalrys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 88 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTĖ. Eiliuotai pasakojimai apie išvėstintus lietuvius senovės laikais su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuotai kūriniai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTINIAI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyrulevičius, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išgauti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienu raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiluntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakyti 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiluntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujieneose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokia adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

nių ir tuo tarpu gyvendama romantinėmis nuotaikomis, ar ji pilnai pajėgė suprasti ir įsivaizduoti kaip tikrovėje atrodys jos būsimas šeimyninis gyvenimas? Ar ji pagalvojo, kad gal ateis toks laikas ir jai teks aukotis, teks pakelti nepatirtus sunkumus?

Atsimenam, kad Sofija F. Bortkevičienė rašė: — „Žinau koks gyvenimas mane laukia iš materialinės pusės, ir nebijau — visai nebijau, tik nežinau, už ką man tiek laimės, tiek džiaugsmo“???

Tai gražūs žodžiai. Ji kalba anaipol dar nepatyrusi jokių didesnių trūkumų savo gyvenime. Jos svajonėse ateitis atrodė puikiai ir viliojančiai išgražinta, neturėjo jokių tamsių dėmių. Bana-lus praloto posakis, kad "kai pinigų nėra meilė gadinasi", matyt, nebaugino jos, nes meilė turėjo viską nugalėti.

Tikrovės pasirodė nepalyginamai žiauresnė, negu buvo galima numatyti. Viskas išryškėjo palaipsniui. Suprantama, kad padidėjusio pradžioje, kai ji pirmą kartą trumpam buvo nuvažiavusi į Petrapilį, o pavasariop sugrįžusi į Lietuvą, svečiavosi čia Druskininkuose, čia dėdės praloto klebonijoje, ji dar neturėjo progos įsitikinti, kaip bus toliau, kai jie pasiliks vieni ir bus priversti savo jėgomis tvarkytis.

Tik antrą kartą atvažiavusi pas Konstantiną į Petrapilį ir radusi savo vyrą, paprastai kalbant, visai be pinigų ir be numatomų pajamų artimiausioje ateityje, Sofija veidas įveidą su-sidūrė su skurdu. Galimas daiktas, kad ji tiesiog pabugo tos padėties ir neišmanė kas daryti. Ir ne tiek svarbu, kaip tuo metu ji kalbėjo ir reagojo. Juk Konstantinas toks jautrus ir švelnus žmogus, be jokių žodžių — viską matė ir viską suprato. Neabejojama, kad atsakomybės jausmas visu sunkumu užgūlė Konstantino krūtinę.

Betgi Konstantinas stovi visai atskirai. Jis tuo metu, daugiau negu bet kada savo gyvenime, tikėjo savo pašaukimu, jis buvo tvirtas savo pagrindiniuose nusistatymuose. Pasirinktas jo kelias buvo aiškus. Jį neatlaidžiai traukė jo darbai, dėl kurių svarbumo jis negalėjo abejoti. Jis ryžtingai siekė savo tikslų ir nė minutės nesvyravo, kad turi būti sekmingas. O čia pat vis didėjantis jo vardo populiarumas dar labiau stiprino jo pasiryžimus.

Jam ir į galvą negalėjo ateiti mintis, jog reikėtų šiaip ar kitaip pakeisti savo gyvenimą. Pagaliau negalėjo gi atsirasti greta jo tokia skurdi satyrinė "persona", kuri pasityčiodama jam į ausį pašnibždėtų: — "Mesk viską, mesk savo kūrybą ir eik į kaimą vargonininkauti. Juk visi vargonininkai pragyvena"... Konstantinas jautrus ir pilnas savigarbos vyras matė save negailestingo likimo kilpoje sugautą. Jis nenumanė, kokia gali būti išeitis, ko griebtis? O visą padėtį dar labiau sunkino Sofijos savijauta.

Prie šios jaunos šeimos nesu-laikomu tempu artinosi vis didėjanti grėsmė. Kas čia dabar kal-tas, kam ir kokius priekaištus galima daryti? Nėra kam ir nėra už ką. Anų laikų visuomeninėje santvarkoje gyvendami, neju-

domis jie kasdieninės rutinos buvo įstumi į tokį akligatvį, iš kurio savo individualiųjų jėgomis nepajėgė ištrūkti.

Mūsų sąsajoje ir visuomenėje daug prisiekta Čiurlionio nelaimės tema. Ne viską pavyko išaiškinti, o taip pat ir ne visos paslaptys atidengtos. Tik viena lieka aišku, kad Čiurlionis, jeigu būtų gyvenęs kitomis, labiau normalėmis sąlygomis, nebūtų taip netikėtai susirgęs, ir dar taip nelauktai, kai buvo pilnas kūrybi-nių jėgų.

Baisi žinia: Čiurlionis serga

Prano Penkaičio atsiminimuose skaitome:

Po mūsų susitikimo su Čiurlioniu už poros dienų atbėga kaimynas studentas ir atneša baisią žinią: "Čiurlionis serga". Jo žmonos prašomas, jis atėjo pas mane klausti, kokią garsenybę parodyti ligonį".

Turimomis žiniomis, Čiurlionienė su vyru nuėjo pas garsų anais laikais neuropatologą, psichiatrą ir psichologą V. Bechtere-vą, kuris tiek pasakęs, kad Čiurlionis yra pervargęs, išsekęs ir jam reikalingas ilgesnis poilsis. Tarp kitko jis patarė aplieš-ti Petrapilį ir pakeisti aplinką.

Pirmas Sofijos pasinešimas buvo, kiek galima nuslėpti nuo platesnės publikos vyro ligą, kad tai nepakenktų jo geram vardui. Suprantama, jog ji tikėjosi, kad tai yra tik laikinas negalavimas.

Kiek galėdami krečiau abu Čiurlioniai aplėdė Petrapilį ir išvyko tuos pačius Druskininkus, pas tėvus. Kokios buvo Sofijos tuometinės nuotaikos, pa-rodo jos laiškas Felecijai Bortkevičienėi, kurią ji matyti laikė sau artimiausiu asmeniu ir jau-tė jos pastangas ją globoti.

"Mano Geroji, — rašė Sofija, — teisybės prieš Tamstą ne-būčiau slėpusi — pedagoga Tams-tai tikiu, nes žinau, ką pati per-gyvenai — ir moki tylėti. Bet nei galvos, nei pajėgų, nei laiko neturėjau ilgai rašyti. Petrapilį buvo labai blogai — buvo baisus pavargimas ir valandomis vi-sai betvarkė galvoje. Dabar daug geriau — pradėtu tikėti, kad apsiėis be važiavimo ant didesnės kuracijos, nors dar nėra visai gerai kas link logiškų rokundų. Apie save galiu pasakyti tai, kad laukau, nes turiu laukti dėl jo — ir dėl kūdikio, kurs ateis jau gegužės mėnesyje. Parašyk būtinai, meldžiu, kas ką sakė apie ligą ir kaip sakytą — taip baisiai nenoriu, kad plėstųsi tarp svetimų žmonių gar-sas apie "o niepcotytnosci" — suprasu Tamstą, kaip tai kenks-minga tokia reputacija, ypač dėl dailininko".

Saugodami Konstantino taurų vardą, taip pat daugumas atsi-minimų autorių mažą ką pasako apie jo ligos eigą. Kiek daugia randame apie tai J. Tallat-Kelpės atsiminimuose. Jis sa-ko, kad Konstantinas staiga ėmęs kviešti žmoną krautuves ir užsakinėdavo ypatingai brangias prekes. Tai buvęs ženklas, kad jis neteko realybės jausmo. O kada Tallat-Kelpša, Čiurlionienės pakviestas, atėjęs pas juos į kambarį, tai pamatė, kad Čiurlionis sėdi nusigrįžęs į langą ir nie-ko nenori kalbėti.

Artimiausiam laiške M. Dobužinskio žmonai Sofija rašė: "Šiandien savaitė, kai mes Druskininkuose, kelionė buvo siaubinga sunki, bet pastarosios dienos praėjo taip ramiai, kad aš jau pradėtu įgauti vilties. Oras Druskininkuose puikus, ap-link pušynas — pasivaikščiojimai ir vonios labai gerai veikia. Nuotaika kinta į gerą, bet "idee — fixe" nepalieka. Kas bus toliau nenoriu galvoti — man pa-čiai norisi pailsėti... tai turi pra-eiti..."

Gyvam esant Čiurlioniui Ms-tislavas ir Jelizaveta Dobužinski-kiai išimtinai buvo draugiški ir palankūs jam. Tad ir Konstanti-nui susirgus Sofija laikė savo parei-ga palaikyti su jais kontaktą ir tikėjosi iš jų sulaukti gerų patarimų bei nuodirdžios užuo-jautos. Tad iš jos laiško Dobu-

žinskams 1910 m. vasario 6 d. sužinojome, jog staigiai pablogė-jo ligonio padėtis. Ji rašė:

"Pas mus blogai. Blogiau, ne-gu buvo Petrapilyje. Būtina pa-talinti ligoninę — sunkus pa-sirinkimas. Gal būtų važiavime į Šveicariją, bet veikiau pasiliksi-me netoli Varšuvos... Rudenį, gal būtų, bus paroda (išstisa) Kro-kuvoje, o dar anksčiau Varšu-voje. Aš taip siaubingai pavargau ir taip man sunku rašyti, o rašyti tenka labai daug... Savo skolą išsišiušiu Jums po kelių dienų — pinigų jau turiu... Drus-kininkuose bebūsimė ne daugiau 2 savaitių."

Druskininkuose

Jadvyga Čiurlionytė atsimena: — Tuojau po Kalėdų gavome Sofijos laišką, kad jie abu at-važiuoja į Druskininkus, nes Kastukas esąs pavargęs ir blo-gai jaučiasi. Kaip paprastai, bu-vome išėję į plentą svečių pasi-tikti, kaip paprastai balto snie-go fone iš tolo pasirodė juodas taškas. Jankelis kažkoks susmu-kęs sustabdė roges. Brolis išsko-ko iš rogių ir kaip paprastai, nuosirdžiai išbučiavo mus visus. Namie laukė susirūpinę tėvai. Tačiau pakilusi brolio nuotaika, laikinai gražino mums šventę. Tik brolienė buvo nepaprastai susirūpinusi. Vėliau, kai brolis atsigulė pailsėti, ji mums pa-pasakojo apie jo ligą.

Broliai Petras ir Jonas, kurie tą žiemą niekur nebuvo išvažia-ve, paėmė Konstantiną į savo globą — lydėję jo ilgą pasivaikš-čiojimų metu po apsnigtą Drus-kininkų mišką, skambino su juo keturiom rankom, kartais lošda-vo kortomis. Konstantinas ne-galėjo dirbti — skambino tik senai žinomus kūrinius, neimpro-vizavo ir nerušė. Teptuko taip pat neėmė rankas. Atrodė, kad jam labai reikalingas poilsis. Kartais per visą dieną žodžio ne-ištarėdavo, o kartais buvo triukš-mingai linksmas.

Netrukus atėjo prošvaistė. Brolis grįžo į senas vėžes, page-rėjo nuotaika, suartėjo su visais namišiais. Kaip visada susirū-pinęs jaunesniųjų mokslu, sėdė-jo su jais prie harmonijos užda-vinių. Vėl skambino ir improvi-zuodavo, bet tos improvizacijos buvo panašios į senasias. Tėvai

ir Sofija susėdė tarėsi, ką dary-ti, kad sugrįžtų laimingos die-nos. Per tą laiką brolienė už-mezgė ryšius su buvusiais Var-šuvos draugais.

Kada atvažiuo senas brolio draugas Jonas Zaluska, kaip tik pataikė į recidyvą. Brolio svei-kata tuo syk žymiai pablogėjo. Čia Zaluska pasirodė nepamai-nomas, ištikimas draugas, jis miegojo gretimame brolio kam-baryje, naktį būdavo, dieną sugebėdavo užimti jo sąmonę po-kalbais, dalyvavo bendruose pa-sivaikščiojimuose, guosdavo bro-lienę.

Nuostabu, kad Konstantinas nušvirdavo ir nepaprastai mei-liai žiūrėdavo į brolio Povilo vai-kus, kai jie pas mus atsilankyda-vo. Anksčiau Konstantinas mėg-davo su vaikais žaisti, stengėsi jiems ką nors malonaus sugalvo-ti. Tai ir dabar jo nuotaika pa-stebimai darėsi geresnė, kai matė tuos vaikus. Jis ir su manim, savo jaunesniąja seserim mėg-davo ilgai pasikalbėti. Ir aš di-džiausio jo šilto draugyste.

Kada atėjo laikas Konstanti-

na išvežti į ligoninę netoli Var-šuvos, J. Zaluska važiuo kartu su jais ir tuo būdu palengvino Sofijos rūpesčius. Čiurlionis bu-vo patalpintas į privatinę psichia-trinę ligoninę Chervony Dwor, prie miestelio Pustelninkas. Už ligoninę teko gan brangiai mo-kėti, bet Konstantino draugai tas pats J. Zaluska ir Eug. Mo-ravskis surado mecenatą kuni-gaiškį Liubomirskį, kurs apsi-ėmęs padengti tas išlaidas.

Sofija Dobužinskis rašė, kad daktaras Olechnovič, kurs gydė Konstantiną sakes, kad "jam atrodė, jog viskas praeis iš karto".

(Bus daugiau)

give...
so more will live

HEART
FUND

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi-jos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban-ka ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašom! parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

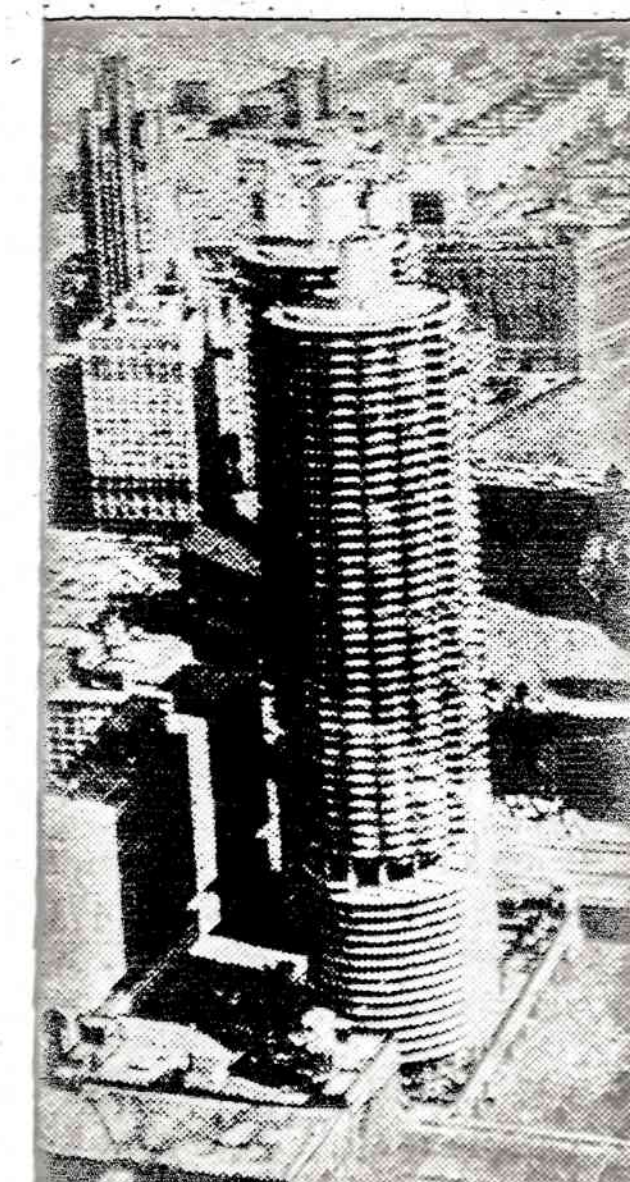
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik	\$3.00
Minkštasis viršelis tik	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išspūdziai. Dabar tik	\$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-delius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-druomenę ir parūpina fondus namams įsi-gyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio die-ną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3078

Išlaigos pletuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

REZOLIUCIJŲ ISTORIJA

Lietuvos vyčiai turi savo skyrių "Drauge", ketvirtadieniais pasirodantį, antrame laikraščio puslapyje, "Lietuvos Vyčių Veikla" pavadinimu. Jame jie bando supažindinti lietuvių visuomenę su savo organizacijos darbais.

Šių metų spalio 2-ą dieną skyriuje buvo 112 - tos kuopos susirinkimo aprašymas. Išspausdintas buvo jis ne toks, kokį Vyčių Veikla" pavadinimu buvo to skyriaus redaktorė nusuntusi "Draugo" redakcijai. Ketvirtasis punktas buvo sutrumpintas, didesnį jo dalį

tymas yra pats geriausias vaistas aistroms atvėsinti ir rasti bendrą kalbą svarbesniems darbams dirbti.

Be kelių kitų faktais neparemtų tvirtinimų, V. Saudargo straipsnio skaitytojai pasipiktino šiais netiksliais autorius tvirtinimais. Jis klausia:

"Labai įdomus klausimas, kodėl Vatikanas dalyvavo Helsinkio konferencijoje, kurios pagrindinis tikslas buvo Antrojo pasaulinio karo rezultatų politinis patvirtinimas, nors Vatikanas kare nedalyvavo", (Naujienuos, "Akimirkos", 1975 m. spalio 17 d., 2 psl.).

V. Sudargas netiksliai suprato Helsinkio konferencijos tikslus, jis, matyt, nesėkė dviejų metų pasiruošimus tai konferencijai suaukšti. Kad Helsinkio konferencija turėjo tikslu patvirtinti "Antrojo pasaulinio karo politinius rezultatus" — niekas, net Brežnevas, netvirtino. "Antrojo pasaulinio karo rezultatų" problema net dienotvarkėje nebuvo, todėl ir apie nesamo dalyko tvirtinimą kalbos nebuvo.

Brežnevas gyrėsi, kad Helsinkio konferencija "garantavo Sovietų Sąjungai dabartines sienas". Bet tuo pasigyrė tik Brežnevas. Prezidentas Fordas visai kitaip tos konferencijos tikslus interpretavo, o britų premjeras aiškiai pasakė, kad Helsinkio konferencija sienų klausimo visai nesvarstė. Apie sovietinių sienų "garantijas" kalbėjo tik B. Kviklys. Vokiečiai visai kitaip galvojo šiuo klausimu. Jie tvirtina, kad niekas Helsinkio konferencijoje Sovietų Sąjungai pagrobty kraštų sienų negarantavo. Saudargas to nežino.

Helsinkin suvažiavo valstybės galvos ne "karo rezultatų" tvirtinti, bet Europos taikos siekti. 34 Europos valstybės, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, nutarė pakviesti Vatikaną ne vien į Helsinkį, bet buvo pakvieta Vatikaną atovė ir tos konferencijos deklaracijai ruošti. Europos veikėjai tą žino, Australijoje gyvenantis Sudargas to nežinojo. Bet labiausiai pasipiktinimą kelė šis Sudargo tvirtinimas:

"Paskutinis pavyzdys lietuviams yra Helsinkio konferencija, kur ir Vatikanas pasirašė, kaip skelbia kai kuri spauda, "Lietuvos inkorporacijos į Sov. Sąją pripažinimą". Turint dėmesyje Vatikaną išpareigojimus Helsinkyje, lietuvių kunigai Lietuvoje turės pataikauti Maskvos politikai, norėdami toliau tęsti savo religinį gyvenimą, kuris bus prieš lietuvių tautinius interesus". (Ten pat).

Vatikaną atstovauja, pasirašydamas Helsinkio aktus, Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažino. Jeigu Sudargas būtų susipažinęs su Naujienuose skelbtais Vatikaną oficialiais pareiškimais, tai tokios netiesos nebūtų skelbęs ir pats dėl to nerimavęs. Lietuvių kunigai nesiskiria nuo kitų lietuvių. Kaip lietuvių tarpe atsirado Sniečkų ir Griškevičių, neuėjusių sovietų imperikalizmo tarnybon, taip atsirado kun. Krivaitis, padedantis okupantui pavergti lietuvių. Bet didelė lietuvių tautos dalis, jų tarpe ir didelė Lietuvos kunigų dalis, priešinas okupantui visomis jiems prieinamomis priemonėmis.

Yčiai yra dėkingi "Draugui" už davimą vietos savo veiklai aprašyti. Ir pripažįsta, jie laikraščiu pilną teisę ne spausdinti savo puslapiuose, kas nesiderina su jo užimta linija. Tačiau ir vyčiai turi teisę duoti visuomenei ne iškraipytą vaizdą apie savo veiklą ir nusistatymus. Todėl jie skelbia "Naujienuose" tai, kas negalėjo rasti vietos "Drauge".

Minėtasis ketvirtas susirinkimo aprašymo punktas, kaip jis buvo "Draugo" redakcijai prisiųstas, buvo šitoks:

"Kai buvo perskaitytos seime priimtos rezoliucijos, ilgiau buvo sustota prie tos, kurioje užgriamos Amerikos Lietuvių Tarybos, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Lietuvių Bendruomenės pastangos Lietuvos laisvinimui ir apgalestajami tarpusavio ginčai. Diskusijų metu išryškėjo bendra visų nuomonė, kad tarpusavio ginčus išsiaiškinti Lietuvos Bendruomenės įsijungimas į Lietuvos laisvinimo pastangas ir dabar vykstančią lenkyniavimą su Amerikos Lietuvių Taryba. Todėl rezoliucija, užgriama Lietuvos Bendruomenės pastangas Lietuvos laisvinimui, nutarta pranešti centro valdžiai, kad 112-ta vyčių kuopa protestuoja prieš tokios rezoliucijos priėmimą".

Ta proga galima paminėti ir tai, ko nebuvo aname susirinkimo aprašyme. Jo dalyviai savo kalbose diskusijų metu reikė pasipiktinimą Lietuvos Bendruomenės elgesiu, jos pastangomis kenkti Amerikos Lietuvių Tarybos veiklai. Lietuva rūpintis turime visi, ir vyčiai stengiasi jai padėti, ir Lietuvos Reikalų Komitetą tam tikslui turi, bet jie neina į valdžios istaigas, ir ten nuėję nesako, kad visą lietuvių visuomenę atstovauja vyčiai, o ne Amerikos Lietuvių Taryba.

Susirinkime buvo išrinkta komisija tai rezoliucijai perredaguoti. Pakeistas jos tekstas bus pateiktas sekančiam centro valdybos posėdžiui, parodant, kokia ji būti turėjo, kokioms nesąmonėms buvo seniojoje. Perredaguota, senosios išsireikimų forma paliekant, atrodo ji šitaip:

"Kadangi Lietuvos vyčiai paremia ir užgria Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pastangas Lietuvos laisvinimui ir Lietuvių Bendruome-

nės pastangas išsaugoti lietuvišką kultūrą ir lietuvių kalbą mūsų išsivijoje, ir

Kadangi Lietuvos vyčiai apgalestauja, kad Lietuvos laisvinimo darbas pastaruoju laiku nukentė nuo jo dublikavimo valdžios istaigose ir iš to iškylandių tarpusavio ginčų ir kartais nebroliškų mums kenksmingų žygių, kurie kelia pasipiktinimą lietuvių tarpe ir daro juos pajaukos objektu kita-

Lietuvos vyčiai, susirinkę 62-rajame visuotiniame seime 1975 m. rugpj. 21 — 24 d. d. New Yorke, ragina mūsų veiksmus kuo greičiau užmiršti asmenines bei organizacines ambicijas ir siekti visų lietuvių vienybės ir susiklausymo".

Yra savotiška tos rezoliucijos priėmimo istorija. Kaip kad buvo istorija 1972-rais metais. Tada praėjo per centro valdybos posėdį nutarimas, kad Lietuvos vyčių organizacija įsi-

jungia į Lietuvos Bendruomenę, pasidaro jos dalis, ir vyčių kuopos jau bus Bendruomenės apylinkės. Posėdžio dalyviai nesiorientavo, kas iš tikrųjų daroma. Seime paskui teiraujantis, kodėl jie taip padarė, kodėl už tokį nutarimą balsavo, vienas atsakė nesupratus, už ką balsuoja, kitas nebuvo posėdyje tuo metu, buvęs į prausyklą išėjęs.

Panašiai buvo šiais metais. Seimo dalyviai nesuprato, ką iš tikrųjų ta rezoliucija reikšia, ir nesigilino per daug: išklaušė skaitant, gal ir ne viską pilnai nugirdo, ir skubėjo nuplūti, nes jau pavargę buvo, o ir laiko nebebuvo diskusijoms.

Teko nugirski, kad vienas žmogus buvo atsivežęs į seimą tą rezoliuciją jau parašytą. Parašytą tų žmonių, kurie ir "Draugą" savo rankose turi.

Aleksandras Pakalniškis
112-tos vyčių kuopos narys

Peronienė vėl prezidento kėdėje

Prieš porą dienų iš atostogų grįžusi Maria Estela de Peron vėl buvo iškilmingai įsodinta į prezidento kėdę. Kiek jos išvykimas į Andų kalnus atostogų buvo viešas ir triukšmingas, tiek jos sugrįžimas, galima sakyti, buvo slepiamas ir tylus. Jos grįžimas į prezidentus, įsodinimas į prezidento kėdę, buvo atliktas valdžios rūmose, nepranešant Argentinos visuomenei, patydomis, neįsileidžiant reporterių. Ceremonijoms tik pasibaigus, tebuvo trumpai pranešta valdiškos agentūros apie įvykų Peronienės "pašventinimą". Argentinos vidaus "karas" neleidžia kitaip pasielgti.

Mitingas "sostui" paremti

Prezidentienės sosto kėdę paremti, spalio 17 dieną buvo rengiamas dešiniųjų peronistų ir jų šalininkų viešas, masinis mitingas Buenos Aires, Argentinos sostinėje. Priešingos grupės, liberališka nusiteikę jaunoliai peronistai ir, ypač, Montonero bandolierų sąjunga, pasiryžusi yra prezidentienės šalininkų demonstraciją suardyti. Montoneros paskelbė, jog jie šaudys kiekvieną, kurs dalyvaus dešiniųjų peronistų mitinge. Esą, tam tikslui yra paruošta ginkluota grupė, kuri slapta seksianti visus gatvėje. Jie skelbia, kad Peronienė yra tik dešiniųjų įrankis, liaudies išdavikė.

Buenos Aires mieste sklinda gandai, jog Argentinos kariuomenės vadai, prisibijodami riaušių bei kraujo praliejimo, spau-

džia mitingo rengėjus atsaukti Peronienės garbei reigiamas "iškilmes".

Didelį mitingo apsauga

Valdžios organai, susirūpinę skerdynėmis, emėsi nepaprastų priemonių kraujo praliejimui išvengti: beveik 300 Buenos Aires miesto kvartalų, supančių mitingo aikštę, yra apsupta ir neleidžiama važinėti mašinoms. Kiekvienas įeinantis į tą rajoną stropiai patikrinamas ar neturi ginklų. Artimesnieji prie aikštės namai iškratomi, o gyvenitojai evakuojami.

Atrodo, kad Argentina randasi prie pilietinio karo slenksčio. Svetimų jėgų pinigai ir Lumumbos universiteto Rusijoje paruoštų "specų" pastangos pradeda stipriau reikštis. Argentiniečiai žūsta kasdien. Šiais metais jau yra žuvusių per 800 asmenų.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS O KAS TU?...

30

— O, ką gali žinoti, gal tai ir paskutinė ši baltoji dienele...

Taip vaišės Jono Kannės smukleje užsitęsė iki po vidurnakčio, kuomet, pagal nustatytą tvarką, buvo laikas uždaryti smulkę. Priegisius šviesas, svečiai emė skirstytis. Ejo po du, po tris susikibę svyruodami ir nebesulaukdamai besipinančių kojų. Prie durų susidarė tikra spūstis, kaip per atlaidus. Jie atsiveikšimui kilio rankas, šaukė valio, bet jų žodžių nebuvo galima besuprasti. Visi buvo taip girti, kad tikriausiai, jei ne galvos skaudėjimas rytą, nebūtų prisiminę ne kur buvo, ir kad atšventė smuklininko Jono Kannės gimtadienį. Stovėdamas vis dar už baro, jis šypsodamasis mosavo išeinantiems ranka. Visiems išėjus, užsuko durų raktą, kad svečiai neužsimanytų atgal besugrįžti.

Priėjęs prie kasos, smuklininkas atidarė jos stalčius. Buvo pluoštas pinigų. Tai buvo tie, kuriuos svečiai įmokojo prieš pusiaudienį ir tie, kuriuos buvo atsinešęs iš kambario, manydamas mokėti už atvežtą degtinę, bet jos kažkodėl neatvežė, nepristatė. Pažiūrėjo į išuštėjusias bonkas, bet tikėjosi užtekti iki pirmadienio, nes kuomet reikia mokėti pinigų, jos tiek daug neišgeriama.

Imdamas pinigų, jis atidžiai į juos žiūrėjo. Jam rodėsi jie labai susidėję, nusitepe, nors toji žalioji jų spalva tebebuvo ryški. Netenka perdaug stebėtis, pagalvojo, juk jie ejo ir ejo iš rankų į rankas. Juos priiminėjo darbininkų rankos, dažnai nešvarios. Šeiminkė, prieš atiduodamas krautuviams, juos savo taukutomis rankomis nuriebaluodavo. Jie jam rodė stipriai atsiduodą kažkokių kvapų mišinį. Labiausiai jautė iš jų dvokiant stiprų prakaito kvapą. Jam darėsi net keistoka, kad jis viso to anksčiau neužuosdavo, nepastebėdavo. Ir tas kvapas, jam rodos, buvo toks tikras, visai nejauciant, jog tai buvo gyvai veikiančios vaizduotės padaras.

Paėmęs tuos pinigus į sauja, įėjo į kambarį ir numetė ant stalo. pats atsisėdo į minkštą kėdę. Miegas jo neėmė, ir jis norėjo dabar jaukiame kambarielyje pasidėti, pagalvoti, ką jam reikės veikti artimiausiu laiku. Tas ju šėimos kambarys, vadinamas salonu, buvo tikrai jaukus. Turėjo minkštus baldus, gražų medinį stalą su originaliai išpauštytomis kojomis. Sienos buvo gražiai jaukiai išdažytos. Be kryžiaus ženklų, gyvai taksinio sieninio laikrodžio, buvo pakabinti jo šeimos paveiksai, padidintos fotografijos, įreminotos į paukštuosius rėmus. Fotografas buvo taip rūpestingai juos visus išdaillęs, jog jie atrodė daug dailiau, nei patys kasdieniniame gyvenime buvo. Svarbiausia, kad

tuose paveiksluose jie neseno. Jo žmona ir jis pats atrodė juose tokie ryškūs, pilni, raudoni. Nesimantė nė vienos raukšlės veide ir nė vieno žilo plauko galvoje. O tie jo sūnūs, išskridę jau prieš keliolika metų, kaip gegužikai, buvo tokie gražūs jaunuoliai, dar net vaikiška šypsena tebežaidė ant jų lūpų, nors tuo fotografavimo metu abu jau buvo universiteto studentai. Tos jaukiai patraukliais fotografijos Joną Kanne grąžino į praėjusias laikus.

Pastūmęs toliau tuos vis dar jam prakitau bedvokiandus pinigus, emė vis gliaulau nugrimsti į savo praeltį, kuri atrodė tokia nesena, neišblukusi, lyg visa tai būtų įvykę prieš keletą dienų. Greitomis prabėgęs savo vaikystę gausioje mažajame šeimoje Jonas Kanne pasijuto lyg vėl plačiomis jūromis beplaukias į šį kraštą. Ir tai buvo, rodos tik vakar, kada jis neturėjo nė dvidešimties metų amžiaus. Tada jo širdyje buvo susikaupę daug gėlių, palikus gimtąjį kraštą. Dar savo akyse tebeamatė, tebejaudė išguldytą šieno pradalgę ir jos kvapą. Iš akių nesitraukė ir tos melsvos, kaip rugiagėlės jo mergaitės akys.

Tikrai geras šis kraštas, — svarsitė jis, — bet pradžia buvo nelengva. Dolečiai ir čia ant medžių neauga, nežaliuoja. Tik prakaitas juos, kaip upės vanduo auksines smiltis, teišplauja. Gerai, kad sveikata visuomet buvo gera. Jai esant gerai ir kilių lengviau įveikiamos. Su laiku galima ir į geresnio gyvenimo kelią

prasimušti. Po sunkaus darbo norėjosi ir jam su draugais išėiti. Buvo jaunas, o tokiuose metuose ir moters siūlas greit pasivėlia. Pirmą tik pašokti, pasiglamonėti, o paskui nepajunti, kaip ir pačios vestuvinės problemos išskyla. Taip atsitiko ir jam su Mary, kažkaip netyčia emė ir susipainiojo jų dviejų draugystės gijos. Gal išilinksminę įsigėrė buvo, bet atsirado reikalas ir tai būtinai vesti. Nebuvo visai linksma pirmajai meilei dar neišblėsus. Su kartumu ejo prie altoriaus, bet kitaip nebuvo galima, negi bėgsi merginą palikęs su pavainikiu. Nesigaili, sveikus berniukas pagimdė, gera buvo žmona, nesėdėjo ant sprando, nedraskė akių, kaip kitos šio krašto moterys. Ne jos ir ne jo kaltė, kad jų dviejų vaikai nepasidarė, neišaugo tokie, kaip savo širdyje puoselėjo.

Neuvo Jonas Kanne patenkintas savo vaikais. Miestas juos sugadino. Taip rūpestingai auklėjo, mokė ne sudrausti nepabūgdavo, bet vis tiek ne tokiais išaugo, kaip jo gimtoje žemėje. Ten vaikų pagarbą ir meilę tėvams išsilaiko iki mirties. Net neturtingieji vedė, sunkiai dirbdami, nesisiskiria nuo jų, rūpinasi išlaikymu, globa. Čia tie vaikai, kaip kokie gegužikai, pagauo purpt iš lizdo, ir daugiau tėvai nebe galvoje. Nebent dar rodo savo gerą veidą, jei ką vis dar gauna iš tėvų, arba visai jau neužsimiršta, žinodami esančius pasiturinčius ir bijodami nustoti jų pomirtinio palikimo.

Kol jo vaikai buvo maži, buvo tokie meilūs berniukai. Paskui jau kiek paūgėjo, tuojau sprukdavo iš namų pas kitus gatvės vaikus. Tik paduoti, išsiprašo pinigą ir nebėra namuose. Pareina tik išalkę, ar kai reikia eiti miegoti. Tiesa, buvo gabūs, gerai mokėsi, abu tikėjosi išmokslinti inžinieriais, bet jaunenyssis vis daužės, trankėsi ir jo paties piktumui buvo pasekės jo klaidos pavyzdžiu, turėjo vesti, ne inžinierijos nebaigęs. Su vestuvėmis jam pasibaigė ir noras toliau besimokyti. Gavė darbą, su laiku išsimušė į bosus, labai gerai uždirbo, galėtų jau daugiau turėti susikrovęs pinigų banke, negu jis turi, bet, kur tau, gyvena vienos dienos gyvenimu. Kiek gauna, tiek ir išleidžia. Tas pats dedasi ir su vyresniuoju sūnum inžinierium. Daug kartų net ir jo prašė, bet, žinoma, juos tik sugėdino, pinigų nedavė, nors, po to, jie ilgai nerodė nė akių, lyg tuo norėdami savo tėvus nubausti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĘ

TELEF. PR 3-3273

DR. ANNA BALIŲNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
340 SUMMIT STREET
ROUTE 54, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, trečiadienis, šeštadienis 8-3 val.
ir šventadienis, skambinti 374-8012

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1234 S. Main St., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
1-5 antradienį, 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2724.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1902 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
3214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofis: Tel. HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2818 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 69th STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ketvirtadienį ir penktadienį 9-5 val.
Val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2124
Resid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bendažai.
Speciali pagalba koloms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadienis 9-1.
2858 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

AIDAS IS NAUJORKO

PIRMAS POSĖDIS

New York, N. Y. — Lietuvių Darbininkų Draugija po vasaros atostogų pirmą kartą posėdžiavo 1975 - X - 12 d. Pirmąninkė Bronė Spūdienė atidarė ir pravėdė susirinkimą. Keli nariai pavėlavo. Viso dalyvaavo 21 narys.

Pirmąninkė pasveikino susirinkimą E. Mikužūtės vardu ir paaiškino, kad ji yra New York, rūpinasi SLA reikalais ir negali ši kartą dalyvauti LDD susirinkime.

Susirinkimas vienbalsiai nutarė sumokėti 35 dl. ir išrašyti kuopos adresą į Rūtos radijo draugijos leidžiamą knygą 35 metų lietuviško radijo veikimo sukakčiai paminėti. Radijo programai vadovauja prof. J. Stukas.

GRADINSKAS
NAUJOSIOS
TELEVIZIJOS
BE LEMPUCIŲ
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treči. uždaryta

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
piu papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GELIS VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30-1:00 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7150 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's. Always hold matches till cold. Be sure to throw all campfires, only the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead end.

Please Only use one percent forest fire

Pirmąninkė pranešė, kad vic. Adv. Steponas Briedis negalėjo dalyvauti dėl kairės akies operacijos. Spalio 4 d. išvažiavo į ligoninę. Savaitę ten išbuvo grįžo namo ir yra daktaro priežiūroje. Taip pat lanko slaugę. Steponas 1975 - IX - 20 atšventė 75-tą gimtadienį. Jo mamytė Briedienė neseniai šventė 100-tąjį gimtadienį.

Narys V. Šleivys buvo užpultas plėšikų, primuštas ir 4 savaites gulėjo ligoninėje, o dabar stiprėja namuose. Dauno-rienė taip pat serga namuose ir telefonu pranešė, kad į susirinkimą neatvyks. Sunkiai serga dr. kun. P. Dagys ir randasi ligoninėje. Susirinkimas vienbalsiai nutarė ligonius pasveikinti, pareikšti užuojautas, palinkėti greito ir pilno pasveikimo.

Jonas ir Viktorija Galiniai neseniai atšventė savo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį ir buvo pagerbti.

Kilo diskusijos dėl pasklidusių gandy, ar vietos ALT ruošia 2 parengimus Lietuvos nepriklausomybės atstatymui paminėti. Diskusijos atidėtos ir pasiūlyta atstovams tą klausimą pirmą aiškintis vietos ALT os posėdyje.

Pirmąninkė pranešė, kad pakartotinai tenka nguristi per radiją apie Baltų valstybių galutinį jungimą į sovietų rusišką imperiją. Toki pranešimai, matyti, atsirado dėl skleidžiamos rusų komunistinių imperialistų propagandos; jų agentų skleidžiamos propagandos visame pasaulyje; jų suklaidintų žmonių skleidžiamos neapgalvotos nuomonės ir jų asmenų, kurie nepripažįsta reikalingumo vesti dvigubą politinę arba melų saldžiadžiavimą ilgose diskusijose su bolševikiniais imperialistais, kur siekiama, kad ilgai ne užsiliepsnotų pasaulinis atominis, viską naikinantis karas.

Deja, visi daviniai rodo, kad ne viena valstybė šiuo momentu atominio karo pradėti negali. Nė viena valstybė neturi reikiamų slėptuvių apginti savo žmones nuo atominių sprogmenų, nors atominių bombų yra prigiminta daugiau, negu jų reikia paversti dykuma visą pasaulį.

Iki šiai dienai atominės bombos buvo gaminamos su tikslu, kad jų skaičius pralenktų prieš bombų skaičių ir šitokių prašumų pagąsdintų priešą, ir atgrasytų nuo pradėjimo atominio karo.

Iš Kinijos seniai ateina žinios, kad ten rengiamos slėptuvės prieš atomines bombas, o iš Europos atėjo dar nepatvirtintos žinios, kad komunistiniai imperialistai kasa karškus įtvirtinimus buvusios Vokietijos sienų linija, kur anksčiau iš kitos pusės buvo Lietuvos ir Lenkijos sienos. O kas žino ar jie nekasa ir kitur? Jeigu čia paminėti įtvirtinimai iš tikrųjų yra statomi, vistiek nėra žinoma ar ten statoma gilūs požeminiai įtvirtinimai, ar raketų lizdai, ar tiesiog skleidžiama propaganda mus ir kitus vakariečius suklaidinti. Nesunku pastebėti, kad komunistinis imperializmas nepajęgdamas pralenkti JAV atominių bombų, pralenkia propagandą. Visą laiką jie stengiasi įtikinti žmoniją, kad komunistinis imperializmas visur laimi. Esą laimi ir sutartinis. O kai skurdo spaudžiami pasirašo nepalankią ar mažai naudingą sutartį — jie susitarimų nevykdo arba stengiasi aiškinti komunistinio imperializmo naudai.

Tokios aplinkybės neturėtų paveikti ir vesti JAV politiką komunistinio imperializmo naudai. Šias eilutes rašančiam teko paskelbti kongresmano

Simas Kudirka važiuoja į Daniją

Simas Kudirka, VLIKo siunčiamas, spalio 14 d. išvyko į Daniją. Jis spalio 17 — 19 dienomis Kopenhagoje, Danijos Parlamento rūmuose, bus liudijantis Sovietų Sąjungos kaltinimo "Tribunole", pavadintame "The International Sacharov Hearing" Sovietų Sąjungą bus kaltinama žmogaus teisių nepaisymu, būtent: ideologinis ir politinis persekiojimas, religinė priepauda, tautinių mažumų persekiojimas. Kudirka buvo aprūpin- tas gausia dokumentine medžiaga, paruošta anglų ir rusų kalbomis. Dar anksčiau į Kopenhagą Vlikas nusiuntė genocido parodyti ir kitokios medžiagos. Liudyti į Kopenhagą vyks ir Jonas Jurašas iš Vokietijos. Nepaprastai idomus supuo- limas, kad prof. A. Sacharovui, už jo nenulstamą kovą dėl žmogaus teisių leivės Sovietų Sąjungoje, spalio 9 d. buvo paskirta Nobelio taikos premija.

Iš viso bus apie 20 liudininkų, buvusių ilgamečių koncentracijos stovyklų, kalėjimų kalinčių ir šiaip persekiotų ir nukentėjusių asmenų. Tarp jų minimi: A. Solženycas, V. Maksimovas (žurnalo "Kontinent" redaktorius) ir daug kitų rusų, du Volgos vokiečiai, vienas Krymo totoriaus, vienas armėnas, keli žydai.

"Tribunolo" sudėtyje yra Dervinskio rezoliuciją Nr. 401, kur siekiama, kad po Helsinkio konferencijos JAV vyriausybė tyrirtai pareikštų, jog Baltų valstybių inkorporavimas į Sovietų Sąjungą nepripažįstamas ir nebus pripažintas. Paskelbta ir ALTos prašymas rašyti laiškus Atstovų Rūmų Foreign Affairs Komitetui pirmąninkui ir nariams. Laiškų pavyzdžiai ir adresai yra pas visus žinomesnius ALTos narius. Yra ir pas šių eilučių autorių, pasiekiamą telefonu 455 — 7330.

Šiuo diskutuotu klausimu buvo ir kitokių nuomonių. Pirm. Bronė Spūdienė uždare susirinkimą, o visi susitarė pasilikti prie kavutės, pasitarti visais kultūriniais reikalais ir reikalais.

Viešnia J. Radvilaitė, pristatyta pirmąninkės, padainavo arti 10 lietuviškų patriotinių dainų. Didesnė dainų dalis šia me krašte mums nebuvo girdėtos. Ji padainavo po vieną dainą rusų, lenkų ir čekų kalbomis. Pažymėtina, kad J. Radvilaitė yra gimusi ir užaugusi Lietuvos žemėje, bet kaimynų išsidalintoje srityje ir liukomijoje priepaudoje ne vien ideologinėje, bet ir tautinėje. Ji į Ameriką atvyko liepos mėnesyje.

Jonas J. Gaidys

neseniai iš Lietuvos išvykęs prof. A. Štromas, dabar gyvena Anglijoje; Simon Wiesenthal iš Austrijos, nusikaltusių nacių ieškotojas; dr. K. Gers-tenmeier, buv. Vokietijos Bundestago pirmąninkas; Eugene Ionesco iš Prandūzijos; Viltor Sparre, Haakon Lieiš Norvegijos, dr. Martin Dewhirs, dr. Leszek Kolakowski (lenkas), žurnalistas Victor Zorra, prof. Michael Bourdeaux, žurnalistas Levin iš Anglijos ir kt. Be to, į "teisėjus" yra pakviesti visų Danijos parlamento partijų lyderiai. Šita "Tribunola" ruošia Bendras Rytų Europos Ekzilių Komitetas Danijoje. (E.)

Clevelando pensininkų važinėjimas autobusais

Anksčiau pensininkai turėjo papigintą važinėjimą autobusais; tik to papiginimo nebūdamo važiuojant vakarais (tarp 4 ir 7 val.) ir rytais (ligi 9 val.). Tas papiginimas buvo įmokamas autobuso šoferiui už tam tikrą etiketę, kurios kaino buvo 25 centai. Ueturint etiketės, galima buvo sumokėti įteikiant 30 centų. Persėdimui į kitą autobusą kaštudavo tik vieną centą.

Dabar viskas pasikeitė. Vadinamosios kombinacinės etiketės, kurios kaino buvo po 25 centus dabar du kartus pigesnės, nes už aštuonias reikia mokėti vieną dolerį. Buvo numatoma, kad vakarais (nuo 7 ligi 6 val.) ir rytais (nuo 7 ligi 9 val.) tos etiketės, negalioja, ir tada tenka mokėti tokią kainą kaip visiems žmonėms yra nustatyta.

Taciau greitai viskas pasikeitė, būtent: visiems pensininkams visomis valandomis galima, taip sakant, dykai važinėti visais autobusais. Taigi tos kombinacinės ir persėdimos etiketės nėra reikalingos. Pats važinėjimas yra nemokamas; reikia tik įlipant į autobusą parodyti šoferiui pensininko pažymėjimą su foto nuotrauka.

Toks autobusų administracijos patvarkymas daug kam dar nėra aiškus, nes nežinia: ar ilgai jis tęsis. Vis dėlto tenka pasakyti, kad toks patvarkymas yra labai geras, nes pensininkams sudaro didelių patogumų. Būti labai gera, kad ir kitose Amerikos miestuose būtų pasirūpinta nemokamais pensininkų važinėjimais.

A. Kelmaitis

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Utenos Apskrities klubo mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, spalio 21 d. 7 val. vakaro. Vaidintojai: 4259 So. Maplewood Ave. Turime daug visokių reikalių aptarti. Prašom visus klubo narius atsilankyti. Po susirinkimo bus vakšės. Klubo Valdyba

A. A. DANTŲ GYDYTOJA
ROŽE PAURYTĖ - TIJUNIENE
Gyv. Chicagoje, Illinois
Mirė 1975 m. spalio mėn. 18 dieną, 8:00 val. ryto, sulaukusi 73 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Zarasu aps., Antazavės vls., Budžių kaime.
Amerikoje gyveno 26 metus.
Paliko nuliūdę vyras Jonas Tijūnas, daug giminių bei artimųjų Lietuvoje, Amerikoje ir Brazilijoje.
Priklausė Vytuto Didžiojo Šaulių Rinkinei ir kitoms organizacijoms.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.
Atsiveikšimas su velione įvyks spalio 21 d., 7:30 val. vakaro koplyčioje.
Trečiadienį, spalio 22 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Rožės Paurytės - Tijūnienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai pagutinį patarnavimą ir atsiveikšimą.
Nuliūde lieka:
Vyras Jonas ir artimieji.
Laidotuvių Direktorius Donald Petkus, Tel. GR 6-2345.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Aš padarysiu iš tavęs didelę tautą ir palaiminsiu tave ir tu būsi palaiminimas". — 1 Mozės 12:2

Apastalas Petras, Dievo dvasios vadovaujamas, aiškina, kad pasišventusieji Kristaus pasekėjai yra "sventoji tauta". "Dievo tauta", tikroji bažnyčia, per kurią bus palaimintos visos žemės gimtinės. (1 Pet. 2 sk., Gal. 3:16, 29). Dabar Kristaus pasekėjai yra niekinami ir laikomi nevertais jokios pagarbos, bet artinasi laikas, kuomet Kristaus vardas, o kartu su juo jojo pasekėjų vardas, bus išaukštinamas ir pagarbintas visoje žemėje. Mes laukiame to laiko, kada šventoji tauta, kuri dabar yra paniekinta ir laikoma keistais žmonėmis, palaimins pasaulio beturčius, kurie dabar laikomi šėtono vergais. Jiems bus suteiktos gėrybės už esamojo laiko blogybes.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtelė? Ir ką klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6945 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINGO VESTA
KRepublic 7-9990 KRepublic 7-9991

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIŲNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 8-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET KRepublic 6-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
8354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Popietė Toronto Lietuvių Namuose

Vienas svečias, skaniai papietavęs Lietuvių Namų svetainėje, pasakoja apie to paties stalo esantiems bičiuliams, kad paskutiniu laiku jis pasiūto tarsi ką pametęs. Ar net kažką brangaus praradęs. O atsitikę taip, kad lietuviškojo periodiko jis perskaitęs tarsi seriją apie praeities vasaros kelionės įspūdžius Europoje. Kas būdinga, kad jis ne tik galvojęs dalyvauti toje ekskursijoje, bet buvęs pažįstamų net ragintas. Ir kaip ten atsitikę (ko jis negalėtų nei pats paaiškinti), kad jis susilaikęs nuo tos kelionės.

O dabar, kai jis skaitęs kelionės įspūdžius apie Romą, apie ten įrengtą lietuvišką kopyčią ir apie ten įvykusius Bendrijos rinkimus, kuriuose figuravo net kelių torontiešių pa-

vardais, jis negalįs nusiraminti. Jis tiesiog neišpasakytai gailisi, kad vasarą neįsijungęs į tą ekskursiją.

Ne dėl to, kad jis būtų norėjęs dalyvauti tuose rinkimuose, ar būtų planavęs patekti į Bendrijos vykdomą organą. O ne. Apskritai jis svajojęs dar kartą pamatyti Europą, apžiūrėti šventąjį miestą ir gauti popiežiaus palaiminimą. O praleidus tokią progą, jau niekas niekuomet jos nebesugrąžins.

Tiesa, jis galėtų planuoti tokią kelionę sekanciai vasarai, jeigu atsirastų panaši galimybė, bet jau nebebus toji vašinga savų torontiečių ir brolių amerikonių kompanija.

Ramiai klausydamas, bet palaukęs kol užbaigs postrin-

piliotis. Pirmiausia jis mėgina raminti nuo ekskursijos atsilikusių tautiečių. Jis aiškina, kad gyvenime visko pasitaiko; mes visi praleidžiame daug gerų progų ir vėliau dėl to nesilvartaujame.

Toliau kalbėdamas ramintojas sako, kad jis irgi esąs skaitęs tuos kelionės įspūdžius brolių amerikonių savaitinuke. Bet jis turįs prisipažinti, kad tos kelionės apybraižos nepadarė jam didesnio įspūdžio. Viena ir svarbiausia, kad jos nebuvę pasirašytos ir tai sumenkina jų tikslumą. O antra, jo dėmesį atkreipęs ekskursijos operavimas skaitlinga apimtimi. Ar tai ją pervežant didžiuliais autobusais, ar bendrai apnakvydinant, ar visus maitinant. Kaip jis pats esąs patyręs, tokie masiniai susigrupavimai, be galo išvargina keleivius.

Ypatingai jam buvusi keista toji aprašymo vieta, kur ekskursantų autobusas įstrigęs į Romos miesto judėjimą, pavėlavo keliošakį minučių ir keliautojai, nuvykę prie tos vadinamosios lietuvių kopyčios, rado uždarytas duris. Ir kai jie nedarę, ir kaip nepraeję, niekas jiems neatidarė tų durų.

Reikia tik įsivaizduoti keleivių nusivylimą ir jų nepasitenkinimą. Išsirengus tokiai kelionei ir šventajį miestą ir nepamatyti jame esančio deivinto pasaulio stebuklo. Ar kaip kitaip būtų galima pavadinti tą keistąjį sumanymą. Tą mūsų pinigėliais pusę milijono kai navusį, Romos katedroms pastatytą, nieko bendro su lietuviškumu neturinčią, ekstravagantišką užsimojimą. O dėl popiežiaus audiencijos jis irgi esąs pesimistinės nuomonės. Jam esą tik keista, kad lietuvių ten taip veržiasi. Tarsi mūsų žmonės nežinotų, ar visai nekreiptų dėmesio į Vatikaną vedamą kietą, jokių sentimentų neturinčią politiką.

Kaip gi kitaip būtų galima išaiškinti paskutinį Vatikaną elgę ir jį pareikštą protestą dėl Ispanijos vyriausybės pasmerkimo? Tuo tarpu mūsų krašte ne tik žudomi žmonės ir kankinami kunigai. Ne tik uždriėjimas bažnyčios ir išniekinamos vienuolės, o popiežius ne tik nekreipia į tai dėmesio, ne tik dėl to viešai neprotestuoja, bet atrodo, kad jis yra visai pamiršęs šlovingąją Marijos žemę.

O mes su kartkartėmis prasižėmę aimanom dar sielojamės dėl lietuvių kardino nepaskyrimo. Mes tokie nereikšmingi, dėmesio neverti, katalikiškam pasauliui nežinomi žmonės.

S. Prancūnas

"Karas" Argentinoje

Argentinos prezidentė Maria Isabela Peron prezidentaujant, pogrindyje esančių bandolierių veikla ir terorizmas ne tik nesumažėjo, bet, priešingai, gerokai padidėjo: per 16 jos prezidentavimo mėnesių, visoje Argentinoje tapo nužudyta nemažiau visokio rango 800 žmonių. Vien tik šiais 1975 metais žuvo 530. Argentinos vidaus "kare" žūsta civiliai žmonės, policininkai, kareiviai ir pogrindžio "armijos" bandolieriai — liberalai, dešinieji, socialistai ir komunistai. Idomu, jog dandolierių eilėse bekovodami žūsta ir kunigai, kaip Brazilijoje, Kolumbijoje.

Moteriškį prezidentinės nervai neišlaikė tokio nesibaigiančio "karo" ir išvyko į Andų kalnus atostogų, iš kur grįžo tik spalio 17 d. Ją pavaduojęs Argentinos seimo pirmininkas Italo Luder, stengdamasis sutramdyti žudynes, sudarė apsaugos tarybą ir įsakė kariuomenei įsivelti į "karą". Pirmasis kariuomenės "mūšis" su pogrindžio "armija" įvyko spalio 7 d., užpuolus kariuomenės įgulą, sau-

Plum Brook miestelyje JAV Energetikos departamentas įrengė 100 pėdų aukščio bokštą. Viršuje yra įrengtas motorėlis su dviem malūnų sparnais. Sparnai pradeda sukėti 8 mylių vėjas. Kada vėjas pradeda pūsti 15 mylių greičiu per valandą, tai tas iškeltas motorėlis pagamina pakankamai elektros energijos, reikalingos 30 namų aptarnauti. Naudingam darbui įkintytas vėjas gali padėti išspręsti energijos ir aliejaus stoką šiame krašte.

gančią Formozoje esantį kalėjimą. "Mūšio" metu žuvo 14 kareivių ir 15 bandolierių.

Antrasis "mūšis" įvyko Andų kalnuose, Tucuman kalnagūbryje, kur žuvo 7 kareiviai, ir 30 bandolierių; 30 bandolierių buvo paimta ir nelaisvė. Tai tik žymesni Argentinos vidaus karo pavyzdžiai. Smulkenių "karo" susidūrimų priskaitoma šimtai.

Patys Argentinos laikraščiai, "La Opinion", "La Nacion" ir kiti pabrėžia, kad kraštas yra nors ir nepasiekiamas, bet vis dėlto tikrame kare. Gi Argentinos armijos vadas gen. Jose Montes, vieno žygio karininko laidotuvių progą, pasakė, jog nuo šios dienos kalba bus tik ginklų kalba.

Visoje Pietų Amerikoje, ne vien Argentinoje, daugumoje dviasiškią yra įsivėlusį pogrindžio revoliuciniame judėjime, padrasinant Brazilijos kardinalui Dom Helder Camara. Matyti, jiems tokiu atveju Kristaus mokslas ir Evangelija negailioja.

V. P.

TRUMPAI

— Elaine Gogytė iš Kennedy aukšt. mokyklos buvo tarpešėsiu princesių, iš kurių išrinktos mokyklos šiuo mokslo metų grožio karaliaite. Betty Gogytė yra pasižymėjusi sportininkė ir St. Paul aukšt. mokyklos mergaičių beisbolo komandos kapitono pavaduotoja.

— Saulius Germanas išrinktas Rice aukšt. mokyklos Mokinų tarybos išdavininku. Mokykla yra Chicago pietvakariuose, joje mokėsi ir moksli gani daug lietuvių, pasižymėjusių sporte ir moksle.

— Mildred Jakaitienė iš Bridgeport avilinkės gavo pagyrimo raštą iš 26-to mokyklų distrikto ir vietos policijos vadovybės už ypatingai puikų darbą ne tik saugojant mokinius nuo eismo nelaimių, bet ir rūpinantis visų gyventojų saugumu bei švara aplinkoje.

— Adv. Charles P. Kal motyvuota raštu Southtown Economist laikraštyje pasisako prieš loterijos legalizavimą visoje Amerikoje ir prieš federalinės valdžios dalyvavimą loterijos operacijose.

— Ponia Marija Zaranika Alman, Geneva, Ill., platinimo vajeaus proga užsisakė Naujienas vieneriems metams. Naujienų vadovybė dėkoja jai už dėmesį. Taip pat tarė padėkos

HELP WANTED — MALE

Derbininkų Reikia

AUTO BODY MEN

NEEDED
Must be experienced.
APPLY IN PERSON
JOHN BLOCH BOD SHOP
on Torrence, 1 mile north of
Route 30, Chicago Heights,
Phone 758-3600

žodžius Naujienų skaitytojui, kuris pasakojo poniai Marijai apie Naujienas ir jų teigiamą įtaką visiems Amerikos lietuviams, ypatingai šiais pasimetimo laikais. Naujienos remia visas demokratines Amerikos lietuvių bei išeivijos jėgas ir naudingus visiems lietuviams bendruosius darbus taip pat išreiškia demokratinės bei tyliosios daugumos nuomonę.

Ponia Edith Aluzas paskirta Chicago Parkų Distrikto specialiu programų vedėja. Jos žinioje bus įvairūs masiniai renginiai jaunimui ir pensininkams. Ponia Aluzienė yra baigusi fizinių auklėjimą American kolegijoje, dėmėjosi sportu ir vadovavo sporto bei pramogų aktyvui įvairiuose miesto parkuose nuo 1942 metų.

— Christian Anti - Communism Crusade, P. O. Box 890, Long Beach, Cal. 90801, ruošia prieškomunistinės veiklos būrinus š. m. lapkričio 28-30 d. Inn of Tomorrow viešbutyje, 1100-10 W. Katella Ave., Anaheim, Cal. Kviečiami prieškomunistiniai veikėjai, tyloji dauguma, abejingi ir bendradarbiautojai bei tiltų statytojai. Duodamos stipendijos mokytojams, studentams, kunigams ir policijos tarnautojams. Kreiptis bei registruotis nurodytu adresu. Tel. HE 7-0941. Seminaro lektorais bus komunizmo ir naujosios kairės žinovai: dr. Schwarz, dr. Judd, prof. Rice, Whitehall, Philbrick, Watson, Miller, Dunner ir kiti. Bus 5 dokumentiniai filmai, laisvi pasikalbėjimai, diskusijos. Tuos seminarus yra lankę kai kurie lietuvių, įtakingi žmonių bei jaunimo organizacijos.

— Amelija ir Charles Praspalas, Cleveland, Ohio, atostogaujant Kneipp Springs vasarvietėje ir sanatorijoje, Rome City, Indiana. Ši poilsio bei chronišku ligų terapijos vieta yra žinoma visoje Amerikoje savo puikia aplinka, geru maistu ir Msgr. Kneippo gydymo metodais užneinflacinę kainą. Žiemos metu yra specialios žemesnės kainos. Kneipp Springs rezidentai ir vasarotojai visuomet mielai prisimena Maestro Mikulskį ir kitus klevelandiečius, nes jiems kasmet atostogaujant būna įvairios programos. Charles Praspalas nuo pat jaunų dienų pradėjo taranuti federalinės valdžios mokesčių inspektorium ir jau dabar yra pensijoje. Jis ir jo žmona yra gimę Amerikoje, bet puikiai kalbia lietuviškai ir nėra praradę geruosius lietuvių papročius.

— Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų D-jos metinis Banketas įvyks spalio 25 d., šeštadienį, 7 val. vak. Vycių salėje, 2451 W. 47 St. Bus šalta ir karšta vakarienė, įvairios banketo pramogos. Šokiama gro A. Ramonio orkestras. Visuomenė kviečiama dalyvauti. (Pr.)

— Lietuviškoji visuomenė kviečiama aplankyti American Academy of Art mokytojo Arvydo Algimino tapybos paveikslų parodą, kuri bus atidaryta Čiurlino viršutinėje galerijoje Jaunimo Centre šio mėn. 31 d., penktadienį 7 val. vakaro. Lankymo valandos: spalio 31 d. nuo 7 iki 10 val. vakaro. Šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 1 ir 2 d. nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro. Po to lapkričio 7 d. nuo 7 iki 10 val. vakaro ir lapkričio 8 ir 9 dienomis — nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro. Adresas: 5620 South Claremont, Chicago, vienas blokas į rytus nuo Western Ave. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS -
NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.
5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. \$1,100 mėn. Prašo \$50,000. Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos banketas įvyks spalio mėn. 25 d., šeštadienį, 6 val. vak. parapijos salėje. Gros Ažuolo Stelmoko orkestras. Geriausias šaltas ir šiltas maistas. Meninė dalis. Daug vertingų dovanų laimėjimams. Stalus užsisakyti telef. 778-2233 darbo valandomis.
Rengėjai
(Pr.)

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietiais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvių okupacijos toleranciją ir palikti įvairių tipų bendradarbiautojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jūbilineisiais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių
pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

Tel. 263-5826
(įtaisyti) ir
677-8489
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK IR KITA PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

SAVI NAMAI — TVIRTŲ

LUKUS 17 M. MŪRAS. 2 auto
mūro garažas. Seimai gventi arti
California ir parko. \$21,500.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2
auto mūro garažas. Atskiri šildymai.
Cent. air cond. Arti Maria High. —
\$45,500.

1 1/2 AUKŠTO NAMAS ir 2 auto
garažas. Arti bažnyčios ir parko. —
\$18,000.

1 1/2 AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras
ir 2 auto garažas. Atskiri šildymai. Air
cond. Karpetai. Įrengtas beismantas.
Per mėnesį gaunate butą. Arti parko.
\$35,700.

7 KAMB. MŪRO REZIDENCJA.
2 vonios. Gražus beismantas. 2 auto
garažas. Tuoju galite užimti. Mar-
quette Parke. \$28,000.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro gara-
žas. Nauji atskiri šildymai. Air
cond. Karpetai. Įrengtas beismantas.
Per mėnesį gaunate butą. Arti parko.
\$35,700.

8 BUTŲ MŪRAS. naujas gazu šil-
dymas. nauja elektra. alumin. langai.
\$15,000 metinių pajamų. Arti mūso.
\$71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras
ir 2 auto garažas. Marquette Parke.
\$23,900.

6 KAMBARIŲ MŪRO NAMAS. 2
auto garažas. Beveik per Marquette
Parko bažnyčios. Jau laisvas. —
\$21,000.

2 AUKŠTO MŪRAS, puikūs 2x3
kamb. butai ir 2 kamb. sausam beis-
mantui. naujas gazu šildymas. Geras
garažas. Arti mūso. \$28,500.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS. ĮVAIRŲS
DRAUDIMAI. NAMŲ IR NEKILN-
JAMO TURTO PIRKIMAS,
PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
iškvietimai, pilidomi piliečių pra-
šymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir
perstatu menus visu rūšių namo ap-
šildymo pečius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir stogu rinas (gutters).
Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

Solo, Farm Fire and Casualty Company

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$60 pusmėčiui automobilio

Liability draudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Telef.: RPublic 7-1941

JEI "NAUJIENAS" TU

SKAITYSI, TAI IR KITAM

PASAKYSI, KAD JOS RAŠO

TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA

SVIESĄ.

GARSINKITES NAUJIENOSE